

Boj s protitankovými prostředky v útočném boji

Redakčně upravený obsah článku plukovníka N. K. Šiškina, doktora vojenských věd, profesora, uveřejněný v sovětském časopise „Voennaja mysl“ č. 7/1983.

V soudobé etapě rozvoje vojenství se zřetelně projevují dvě přímo protikladné tendence ve výstavbě ozbrojených sil: pancéřování vojsk a podstatný růst bojových možností protitankových prostředků. Vzájemný boj mezi nimi nabývá na stále intenzivnějším charakteru. Při řešení tohoto jednoho z nejdůležitějších protikladů ve vojenství má velkou úlohu teorie vojenského umění, která musí v závislosti na druhu

bojové činnosti dávat zdůvodněná doporučení, zabezpečující vojskům úspěšné plnění jak útočných, tak i obranných úkolů. Po jejich rozpracování, zejména v zájmu útočného boje, má zásadní význam všestranná analýza bojových možností všech protitankových prostředků a ustálených názorů na způsoby jejich bojového použití v obraně.

Charakteristika soudobých protitankových prostředků

Podle názorů velení armád zemí bloku NATO, k boji s tanky a ostatní obrněnou technikou musí být používány jak prostředky všeobecného určení, tak i speciální protitankové prostředky.

K prostředkům všeobecného určení patří jaderná munice, letouny taktického letectva, polní dělostřelectvo, reaktivní systémy salvové palby a tanky. Jejich efektivnost nepřetržitě narůstá. V posledních letech byla zavedena nová letecká a dělostřelecká protitanková munice, která má vyšší přesnost a dálku střelby.

Hlavní úlohu v boji s obrněnou technikou v armádách zemí NATO mají ovšem **speciální protitankové prostředky**. Jejich

základ tvoří protitankové raketové komplety (PTRK), bitevní (protitankové) vrtulníky, přenosné protitankové granátomety, puškové protitankové granáty a protitankové miny. Mezi speciální PT prostředky patří i průzkumný palebný systém Assault breaker.

Protitankové raketové komplety jsou základní prostředky boje pozemních vojsk s tanky a ostatními obrněnými cíli. Jsou to mohutné vysoce přesné řízené zbraně s dálkou střelby do 4000 m, se značnou průbojností — asi 500 mm a pravděpodobností zásahu do 0,85. V armádách zemí NATO jsou hlavně PTRK druhé generace s poloautomatickým systémem řízení (operátor nepřetržitě sleduje jen cíl). Komplety

existují ve variantách přenosných, samohybných a vrtulníkových. Nejvíce jsou rozšířeny americké PTRK Tow a Dragon (dálka střelby 3000 a 1000 m) francouzsko-západoněmecké Hot a Milan (4000 a 2000 m) a anglický Swingfire (4000 m).

Na konci 70. let američtí odborníci usku-tečnili celou řadu zdokonalení raket Tow. Zejména byla zvětšena délka jejich činnosti do 3750 m a zavedena nová efektivnější hlavičce. K lepšímu využívání PTRS v nočních podmínkách jsou pro ně rozpracovány termovizní zaměřovače.

Současně s modernizací zavedených PTRK pracují západní odborníci na vytvoření PTRS třetí generace, které budou mít samonaváděcí hlavičce. V USA již zahájili výrobu vrtulníkové PTRS Hellfire. Předpokládá se vybavit ji termovizní nebo kombinovanou (radiolokační a infračervenou) hlavičkou. K výměně přenosného kompletu Dragon Američané pracují na PTRS Tank breaker. Raketa, která má infračervenou samonaváděcí hlavičku a kumulativní nálož, je vystřelována z odpalovacího zařízení na rameni na vzdálenost do 2000 m. Podobné práce probíhají i v evropských zemích NATO. Přitom hlavní pozornost je věnována realizaci tzv. principu „vystřelil a zapomněl“, kdy operátor je osvobozen od procesu řízení letu rakety a jeho úkol tkví jen v zaměření a odpálení raket.

Bitevní vrtulníky, vyzbrojené PTRS, jsou také často nazývány protitankové. Při jednom vzletu je schopen soudobý vrtulník zničit 2–3 tanky. Tyto možnosti značně vzrostou po zavedení nových vrtulníků, které svými letecko-technickými charakteristikami převyšují dosavadní typy a budou vyzbrojeny PTRS třetí generace. V USA byla již zahájena výroba speciálního protitankového vrtulníku AH-64 Apache, který má ve výzbroji 16 PTRS Hellfire. Je vybaven nejnovějšími prostředky průzkumu cílů a pro řízení palby, navigační aparaturou, která zabezpečí podle plánů konstruk-térů efektivní zničení tanků na vzdálenost do 5 km v jakýchkoli meteorologických podmínkách, ve dne i v noci. Velení armády USA hodlá zakoupit až 450 těchto vrtulníků. Budou používány spolu s existujícími bitevními vrtulníky AH-1S v sestavě praporů vojenského letectva divizi, jejichž počet musí dosáhnout na konci roku asi 1000 kusů. Armádním sborům je plánováno přidělovat po jedné vrtulníkové protitanko-

vé brigádě, která má 135 bitevních vrtulníků.

Přenosné protitankové granátomety jsou základní protitankové prostředky pro boj zblízka. Jsou jimi vyzbrojeni pěší jednotky a čety. Jsou předurčeny k boji s obrněnými cíli na vzdálenost do 300 m. Jejich granáty s kumulativní náloží prolíbají pancíř o síle 300–400 mm. Hlavními typy, které jsou ve výzbroji armád zemí NATO, jsou americké M72A2. Probíhá všestranný vývoj nových a dokonalejších typů. Při jejich vývoji je sledován cíl snížit váhu a rozměry, zvýšit délku střelby a průbojnost.

Protitankové miny zůstávají nadále účinným prostředkem boje s tanky. Současně se zdokonalováním samotných min aktivně se pracuje v zemích NATO na vytvoření nových prostředků a způsobů minování. Zvláštní pozornost je věnována systémům minování na dálku, které umožní zřizovat minové zátarasy v krátkých luhách bezprostředně před útočícími tanky, na osách jejich přesunu a v prostorech soustředění.

V současné době existují speciální pozemní, vrtulníkové a letounové systémy minování na dálku. V USA jsou rozpracovány dělostřelecké náboje, které obsahují po 9 protitankových minách. Jsou vystřelovány z organických 155mm děl. Za efektivní jsou považovány reaktivní systémy salvové palby. Tak západoněmecký 110mm 36hlavňový systém Lars má v palebném průměru neřízené reaktivní náboje s kazetovými bojovými hlavičkami, které obsahují protitankové miny AT-1. Salvou jedné baterie (8 zařízení odpálí 2304 min na vzdálenost do 15 km) je zaminován úsek terénu o rozměru 300×2300 m. Protitankové miny budou obsahovat i reaktivní náboje nového amerického 240mm 12hlavňového systému MLRS, který mají mít ve výzbroji i další země bloku NATO. Pro tento systém jsou kromě toho rozpracovány kazetové hlavičky s obsahem kumulativně tříštivých prvků (v každém náboji 644 kusů), které prolíbají pancíř do 70 mm, a proto při dopadu na věž nebo korbu tanku jej ničí.

Vytvoření průzkumného palebného systému Assault breaker je principiálně novým směrem v rozvoji protitankových prostředků. Je předurčen k ničení skupinových obrněných cílů, v první řadě tanků (jak na parkovišti, tak i za přesunu) na vzdálenost 150–200 km.

Způsoby použití protitankových prostředků v obraně

Protitanková obrana (PTO) v NATO je pokládána za základ odolnosti v celku. U divize zahrnuje ze ženíšního hlediska připravené a palbou spojené rájony obra-

ny praporečnických taktických skupin, kromě toho v nich rozmístěné PT prostředky a PT zátarasy.

Charakteristickými zvláštnostmi PTO jsou

vysoké hustoty PT prostředků, soustředění jejich větší části na postaveních brigád prvního sledu, jejich široký manévr na ohrožené úseky, vybudování speciálních protitankových postavení a pásem ničení tanků v obraně. Jak vyplývá ze zahraničního tisku, střední hustota všech druhů PT prostředků a tanků v obraně, např. mechanizované divize armády USA (na frontě 30 km) může dosahovat počtu asi 50 na 1 km.

Počítá se i s tím, že takové hustoty budou nedostatečné k odrazení hromadných ztečí tanků. Proto k zesílení PTO na směru hlavního úderu útočnicka se předpokládá manévr částí PT prostředků z méně aktivních úseků.

Velká pozornost v armádách NATO je věnována rozmístění PT prostředků. Doporučuje se jejich postavení volit tak, aby v rájonech obrany byla vytvářena pásma ničení útočících tanků několikapatrovou boční a křížovou palbou kombinovanou s minovými zátarasy.

Postavení PTRK se rozmísťují tak, aby mohly vést proti tankům boční palbu na maximální vzdálenost střelby. Těžké PTRK (typu Tow a Hot) se doporučuje rozmísťovat na postavení ve dvojicích (sekcích) ve vzdálenosti asi 300 m.

Zvláštní pozornost při organizaci systému PTO je věnována zabezpečení narůstání stupně palebného působení proti tankům na přesunu a při rozvinutí k útoku i proti ostatním obrněným objektům. Tak ve vzdálenostech do 100–150 km od předního okraje je plánováno vést údery průzkumnými palebnými systémy a taktickým letectvem, ve vzdálenostech 20–40 km taktickým letectvem a prostředky minování na dálku a ve vzdálenostech 15–20 km i palbou hlavního uskupení polního dělostřelectva.

Od vzdálenosti asi 3–4 km od předního

okraje začíná pásmo palby těžkých PTRK a protitankových vrtulníků. Mají-li prapory prvního sledu do 20 PTRS Tow a podporují-li je dvě dvojice vrtulníků, na 1 km obrany v daném pásmu může vést palbu 5–7 PTRK. Ve vzdálenosti 1000 m od předního okraje je tento druh palby doplněn na každý kilometr fronty obrany palbou 7–8 přenosných PTRK typu Dragon a tanků. To znamená, že celková hustota PTRK a tanků může dohromady dosáhnout počtu do 12–15 kusů.

Do 300 m od předního okraje je vytvářeno pásmo souvislé palby protitankových granátometů, jejichž hustota může dosahovat 25–30 na 1 km.

PTO je tak budována podle principu komplexního použití různorodých prostředků. Palbu proti tankům je účelné zahajovat v maximálních vzdálenostech se sasazením jen části sil, aby nebylo předčasně zjištěno jejich uskupení v celku. Stíhání postavení PT prostředků je plánováno tak, aby byla zachována jejich maximální vzdálenost od útočících tanků, aby byly neustále mimo dosah jejich kulometné a kanónové palby.

Vrtulníky mají být používány zpravidla ve dvojicích v malých výškách — 15–30 m s odpálením raket v maximálních vzdálenostech — 3000–4000 m. Bojové postavení vrtulníku je obvykle voleno v členitém terénu nebo v prostoru mezi vrcholky stromů. Po zjištění cíle odpálí vrtulník 1–2 rakety a mění postavení. V současné době probíhají práce na systémech odpálení PTRS z vrtulníku bez jeho stoupání nad úkryt.

Při vklínění útočících tanků do obrany předpokládá se ničit je křížovou palbou PTRS, tanků a vrtulníků z boku a z protitankových postavení (palebných čar), zaujatých PT zálohami a tanky (PT jednotkami praporů, brigád a divizí).

Organizace boje s protitankovými prostředky

Zkušenosti z válek ukazují, že plnění tohoto úkolu je součástí přípravy útočného boje a jeho vedení. Za hlavní otázky boje s PT prostředky je nutné pokládat organizaci průzkumu, stanovení možností a optimálních způsobů ničení objektů (cílů), vydání konkrétních úkolů odpovídajícím silám a prostředkům k ničení jednotlivých prvků systému PTO nepřítele, sledění společného úsilí mezi různými silami a prostředky. Obsah těchto otázek v závislosti na situaci je určován při jejím hodnocení a přijetí rozhodnutí.

K nejdůležitějšímu vedení boje s PT prostředky je v první řadě zapotřebí včas zjis-

tit systém PTO nepřítele a stanovit možná místa pásem ničení útočících tanků křížovou palbou, pravděpodobné směry a sektory nejvyšší protitankové palby a úseky terénu, kde její hustota může být nejmenší. Je rovněž nezbytné zjistit palebná postavení dělostřelectva, pozorovatelná a místa leteckých návodčích, objekty automatického systému řízení palby dělostřelectva a prvky průzkumného palebného systému.

V průběhu vedení průzkumu je věnována zvláštní pozornost nepozorovatelným prostorům, ve kterých mohou být skryty rozmístěny PT vrtulníky, PTRK a tanky. Maximální efektivnost průzkumu PT prostřed-

ků je zabezpečována komplexním plněním jeho úkolů silami a prostředky pozemního a vzdušného průzkumu. Pozemní obyčejně uskutečňuje souvislé pozorování celého pásma plánovaného útoku a na bocích jak na předním okraji, tak i v hloubce. Při vedení vzdušného průzkumu jsou zvláště efektivní letecké fotografické snímky většího měřítka — plánované i perspektivní. Důležité je zabezpečit včasné a rychlé doručení zpráv o nepříteli velitelům a štábům.

Při hodnocení situace je nutné určit silné a slabé stránky systému PTO nepřítele, zjistit jeho pravděpodobný záměr použití PT prostředků v obraně, stanovit potřebný stupeň jejich ničení v době palebné přípravy útoku a k tomu použít síly a prostředky.

Otázky boje s PT prostředky je nutné vyjádřit v rozhodnutí pro útok a odpovídajících páncírovacích dokumentech: v plánech palebného ničení, tabulkách palby dělostřelectva při střelbě ze zakrytých palebných postavení a v plánech palby prostředků vycílených pro přímou střelbu, v plánech bojového použití sil a prostředků druhů vojsk, dále v bojovém rozkaze a pokynech pro součinnost.

Při organizaci boje s PT prostředky je účelné přesně určit pásma odpovědnosti za jejich ničení letectvem, dělostřelectvem a dalším bojovým prostředkům na základě jejich možností a charakteru činnosti útočících vojsk.

Při řešení těchto otázek je nutné nejen plánovat palebné ničení PT prostředků, ale i předvídat umlčení radioelektronických prostředků objektů systému velení.

Při plánování ničení PT prostředků je nutné brát v úvahu i jejich důležitost v určitých obdobích činnosti útočících vojsk.

Boj s protitankovými prostředky

Na ničení a umlčování PT prostředků se podílejí: raketové vojsko, letectvo, dělostřelectvo, prostředky PVO, tanky, PTRK, BVP. Efektivním prostředkem jsou rovněž PT miny a při boji s PT prostředky krátkého dostřelu (do 500 m) — pěchotní zbraně, ohňometné a zápalné prostředky.

Za základní princip spolehlivého ničení PT prostředků v útoku je nutné pokládat nepřetržitost vedení boje s nimi ve všech obdobích boje a komplexní použití bojových prostředků.

Je účelné zahajovat ničení a umlčování PT prostředků před přechodem útvarů (jednotek) do útoku, tj. při jejich přesunu k přednímu okraji. V té době je nezbytné údery letectva a palbou dělostřelectva spolehlivě umlčet taktické letectvo, systémy

Např. při přesunu a rozvinování je nezbytné předvídat ničení a umlčování reaktivních systémů salvové palby a polního dělostřelectva, které používají PT munici, při přechodu do útoku — ničení PTRK s dalekým dostřelem, po příchodu k přednímu okraji — PT prostředků pro boj zblízka.

Boj s PT prostředky je složitý ve všech obdobích boje, ale zvláštní pozornost vyžaduje při zahájení útoku, kdy budou vést palbu nejen dříve zjištěné, ale i ty PT prostředky, které nebyly předem zjištěny. Pro jejich spolehlivé zničení má velký význam dobře organizovaná rekognoskace před přechodem do útoku.

V průběhu této práce je nutné brát v úvahu i možné změny systému PTO nepřítele do zahájení a v průběhu boje, čáry a směry, kde je možné neočekávané zasažení PT prostředků. V souladu s tím je nutné předvídat způsob součinnosti různých sil a prostředků a stanovit, které z nich zdvojují vedení úderů na jednotlivé objekty PTO nebo jsou v pohotovosti k vedení palby na nové objekty, které doplňují možnosti jiných prostředků v případě vzniku krizových situací.

Při organizaci boje s PT prostředky je nutné kromě toho brát v úvahu jejich vysokou mobilitu, schopnost rychle a skrytě manévrovat z jednoho úseku (směru) na druhý. To vyžaduje od útočících vojsk včasné přijetí odpovídajících protipatření. Řešit tento úkol je možné za předpokladu přesného velení silám a prostředkům, operativního stanovení nových úkolů útočícím jednotkám a palebným prostředkům. Zárukou toho je spolehlivé, nepřetržitě pracující spojení a předem zpracované signály velení.

minování terénu na dálku. Zvláště důležité je zničit průzkumné palebné systémy. Přitom pozemní prvky průzkumných palebných systémů — odpalovací zařízení a řídicí střediska mohou být ničena údery raket a letectva, a vzdušné (letouny průzkumu a navedení) podpurným letectvem. Spojovací kanály průzkumných palebných systémů mohou být rušeny prostředky REB.

Současné jsou používána ochranná opatření — rozptýlené přesuny vojsk, souvislé nebo ohniskové maskovací dýmové clony a tepelné léčky, jsou vytvářeny klamné cíle a využívány podmínky omezené viditelnosti.

Před přechodem tanků do útoku je účelné rovněž zničit speciální protitankové jed-

notky, především bitevní vrtulníkové v prostorech jejich rozmístění.

V období palebné přípravy útoku je nezbytné zničit hlavní část PTRK a tanků na prvních postaveních. Tento úkol plní plánem palebného ničení předem určené síly a prostředky, včetně vyčleněných pro přímou střelbu.

Ve spojitosti s velkým počtem PT prostředků pro boj zblízka (granátometů) je jejich zničení před přechodem tanků do útoku jedním ze zvláště důležitých úkolů. Obvykle je tanky plně současně s ničením živé síly v četových opěrných bodech. Protože však jsou tyto prostředky v krytech, značná jejich část může zůstat nedotčená. Proto je nutné snažit se o takové palebné působení, aby byla zničena nejen živá síla, ale i PT prostředky. K plnění daného úkolu v letech Velké vlastenecké války byla používána nešablonovitá struktura dělostřelecké přípravy útoku, zejména klamné přenosy palby. Po nich nepřítel opouštěl kryty a zaujímal postavení; dělostřelectvo v té době znovu na ně vedlo úder.

V letech minulé války k zabezpečení úspěšného útoku byla palebná příprava organizována tak, aby do zahájení útoku bylo zničeno do 25 % živé síly a PT prostředků nepřítel. Podle názoru zahraničních vojenských odborníků, v důsledku růstu hustoty PT prostředků v současné době, je nezbytné ke spolehlivému umlčení jeho obrany tento stupeň ničení zvýšit nejméně dvakrát.

Zkušenosti z Velké vlastenecké války rovněž ukazují, že je zvláště efektivní ničení PT prostředků přímou střelbou. K tomu bylo soustředěno na 1 km průlomu od 20–30 do 50 děl a SHD. Velký význam přitom měly: pečlivý a včasný průzkum cílů, přesné určení výchozích prvků pro střelbu na ně a utajené zaujetí palebných postavení vyčleněnými prostředky.

V zájmu spolehlivého ničení PT prostředků v letech války byla často vyčleňována speciální doba k vedení přímé střelby v průběhu dělostřelecké přípravy. Někdy byla palba zahajována 1–2 minuty před začátkem dělostřelecké přípravy, aby bylo možné zničit plánované cíle v podmínkách dobré viditelnosti. Tyto zkušenosti zřejmě neztratily na svém významu ani v soudobých podmínkách. Přitom mohou být pro přímou střelbu vyčleňovány nejen protitankové kanóny, ale i PTRK, tanky a protitankové granátomety.

Při přechodu do útoku musí velitelé jednotek a útvarů nepřetržitě pozorovat bojiště, včas upravit palebné úkoly dělostřelectva a vrtulníků ke zničení PT prostředků s dalekým dostřelem a PT cílů

v hloubce a na bocích. Přitom je nezbytné brát v úvahu konkrétní možnosti tanků, BVP a dalších palebných prostředků, které působí v jednotné bojové sestavě. To je podmíněno tím, že v obraně má nepřítel PT prostředky s různým dostřelem a tanky, proti nimž mohou působit jen prostředky, které mají odpovídající dostřel.

Ke komplexnímu působení proti PT prostředkům je potřebná i nepřetržitá součinnost útočících tanků a BVP s komplety PTRS a PVO i bojových vrtulníků, jejich neustálá podpora palbou dělostřelectva a údery letectva. To umožní spolehlivě ničit jak bližší, tak i vzdálenější cíle současně. Nedostatků v takové součinnosti, jak vyplývá ze zkušeností z bojové činnosti na Blízkém východě v říjnu roku 1983, měly být nezbytné za následek velké ztráty tanků.

Druhou důležitou otázkou při přechodu jednotek do útoku je překonání protitankových minových polí bez zastavení. K rychlému plnění tohoto úkolu bez narušení bojové sestavy (svinování do pochodových proudů) jsou využívány různé ženíjní prostředky a odminovací zařízení.

Zvláště důležitý význam pro úspěch útoku má spolehlivé ničení PT prostředků v průběhu útoku a jeho rozvíjení do hloubky. V letech Velké vlastenecké války byla k tomu prováděna dělostřelecká podpora útoku palebným valem nebo jeho spojení s postupným soustřeďováním palby. Hloubka palebné podpory v posledním období války dosahovala 4 km (dvě první postavení).

V soudobých podmínkách, s rostoucími počty a různorodostí PT prostředků, s rostoucí hloubkou jejich členění do sledů a manévrovostí, je zapotřebí působit proti nim různými prostředky ničení do značně větší hloubky než v letech Velké vlastenecké války. Největší efektivnost ničení může být dosaženo použitím již osvědčených metod palby. Tak při průlomu obrany, silně nasycené protitankovými prostředky, snažil se útočník vytvořit před čelem útočících tanků a pěchoty hluboké pásmo současného palebného působení na nepřítel dělostřelectvem. K tomu bylo používáno podpory útoku dvojím a někdy i čtveřím palebným valem. V tom případě se vytvářelo jakési pásmo palby, posunovalo se do hloubky podle postupu útočících vojsk a spolehlivě umlčovalo a oslepovalo PT prostředky nepřítel před čelem útočících tanků i v bližší hloubce, kromě toho vylučovalo manévr PT prostředky ze sousedních úseků.

Velký význam pro úspěch boje s PT prostředky mají oslepení a rušení činnosti PTRK. Proto současně působení dělostře-

lectvem proti PT prostředkům před čelem útočících tanků a údery letectva v hloubce může podstatně snížit jejich možnosti.

Důležitými objekty ničení v průběhu útoku a při boji v hloubce jsou: polní dělostřelectvo nepřítel, které používá speciální protitankovou municí, jeho baterie reaktivních systémů salvové palby a PT zálohy přisunované k úseku průlomu. Ty je nutné ničit vzápětí po jejich zjištění palbou předem vyčleněných dělostřeleckých baterií (oddílů), údery vrtulníků a letectva. Podle názorů zahraničních odborníků je zdržení a zmaření přesunu protitankových a jiných záloh k úseku průlomu z méně aktivních směrů zvláště efektivní v případě vedení palebných úderů ve spojení s působením prostředků minování na dálku.

Pro včasné vedení palebných úderů proti PT prostředkům při činnosti v hloubce je důležité, aby dělostřelečtí velitelé (baterií, oddílů) a letečtí návodčí byli neustále na místech velení tankových a mostoleteckých praporů.

V průběhu útoku mohou často vznikat urputné vzájemné boje tanků s PT prostředky nepřítel — skupinové nebo individuální. Od doby minulé války se podmínky těchto bojů podstatně změnily. Např. v minulosti jak protitankové, tak i tankové kanóny měly přibližně stejnou dálku střelby a v jejich vzájemném boji rozhodovalo především včasné zahájení palby. V současné době PTRS s dalekým dostřelem mají možnost zahajovat palbu a přitom být mimo dosah účinné palby tankových kanónů. Za těchto podmínek je nezbytné nejen dříve zahájit palbu, ale i zabezpe-

čit souhrn spojených a doplňkových činností, jako jsou např. soustředěná palba tankových jednotek (čety, roty), ničení PTRK s dalekým dostřelem a na obrněném podvozku palbou součinnostních PTRK (odpalovacích zařízení PTRS), BVP s PTRS a bojových vrtulníků. Výjimečně velkou úlohu má rychlé zahájení palby na tyto cíle podpůrným dělostřelectvem. Zkušenosti z Velké vlastenecké války svědčí o vysoké efektivnosti boje podpůrných součinnostních sil s PT prostředky. V soudobých podmínkách je taková činnost zcela přijatelná a účelná jak pro jednotlivé tanky, tak i pro jednotky, zvláště při součinnosti tanků se samohybným dělostřelectvem, BVP s PTRS a samohybnými PTRS.

V soubojích tanků a PTRK v situaci, vhodné z hlediska dálky střelby pro PTRS, musí útočící tanky maximálně využívat členitost terénu a jeho přírodní maskující vlastnosti ke včasnému uskutečnění manévru na bezpečnější směry nebo ke skrytému přiblížení k PTRK a zahájení palby z výhodné vzdálenosti. V otevřeném terénu je nutné v široké míře používat dýmu k oslepení postavení PTRK nebo k ochraně vlastní bojové sestavy.

Zvláštní význam v útoku má boj s protitankovými vrtulníky. Vzhledem k tomu, že odpalují PTRS ze vzdáleností, které značně převyšují účinnou dálku střelby pěchotních zbraní, je nutné pro boj s nimi používat protiletadlové prostředky jednotek a útvarů. Jejich úspěch závisí na dobře organizovaném systému pozorování a hlásné službě o činnosti vrtulníků nepřítel a na vysokém stupni pohotovosti prostředků PVO k zahájení palby.

Hromadné zavedení PT prostředků do armád států NATO vyžaduje pečlivé studium jejich bojových možností a zásad použití, hledání efektivních způsobů vedení boje s nimi. Nejdůležitějšími předpoklady úspěšného řešení tohoto problému jsou: aktivní průzkumná činnost a nepřetržitě komplexní palebné ničení PT prostředků silami a prostředky různých druhů vojsk a letectva ve všech obdobích útočného boje.